

Suicidepreventiewerking
presenteert

Online studiedag VAN WANHOOP NAAR HOOP

21 oktober 2021

UITNODIGING & PROGRAMMA

Praktische informatie

- 21 oktober 9u-15u30
- Kostprijs: €70
- Inschrijven via zelfmoord1813.be/vormingen
- Contactpersoon bij vragen: Karen.dewaele@cggadentro.be

Dagverloop

- 8u30-9u onthaal
- 9u-9u30 Verwelkoming
- 9u30-11u Keuzeronde 1
- 11u-11u30 pauze
- 11u30-13u Keuzeronde 2
- 13u-14u Lunchpauze
- 14u-15u30 Keuzeronde 3

KEUZERONDE 1 9U30-11U

Zie me niet: Hoe omgaan met opzettelijke zelfverwonding? (Lezing)

Prof. Imke Baetens (Vrije Universiteit Brussel) is gespecialiseerd in etiologie, preventie en ambulante behandeling van emotionele en gedragsproblemen bij kinderen en jongeren.

Meeste klinici worden ermee geconfronteerd in de klinische praktijk, maar weten soms niet goed hoe ermee om te gaan. In deze lezing wordt een overzicht gegeven van recente wetenschappelijke inzichten omtrent het ontstaan en voortbestaan van opzettelijke zelfverwonding, en worden deze gekoppeld aan bruikbare handvaten voor behandeling. Naast handvaten voor risk-assessment, co-morbiditeit met suïcidaliteit en belangrijke stapstenen in de behandeling van opzettelijke zelfverwonding, wordt er specifiek aandacht besteed aan een systemisch perspectief binnen de behandeling van opzettelijke zelfverwonding.

Contact maken met patiënten die suïcidale ideaties ervaren: (meer dan) praten over suïcide (Lezing)

dr. Joeri Vandewalle - Stafmedewerker Zorg - Psychiatrisch Centrum Sint-Amandus te Beernem. Doctor in de Gezondheidswetenschappen

Volgens richtlijnen is 'een goed contact' maken met patiënten een basisprincipe in suïcidepreventie en de behandeling van suïcidale ideaties. In deze lezing wordt dieper ingegaan op hoe hulpverleners voorwaarden kunnen scheppen om met patiënten te praten over suïcide. Dit is belangrijk omdat het voor patiënten vaak niet gemakkelijk is om hulpverleners hierover in vertrouwen te nemen, zeker wanneer ze zich schamen. Tijdens de lezing wordt ook toegelicht hoe een warm-menselijk contact de isolatie van patiënten kan doorbreken. Tevens worden kritische reflecties gemaakt, onder meer over hoe een onpersoonlijke of doorgedreven instrumentele aanpak de drempel tot contact kan verhogen of een negatief zelfbeeld bij patiënten kan versterken.

Suïcidaliteit bij mentale beperking

Sabien Vanhoef - psycholoog-psychotherapeut DAGG & Marie Van Broeckhoven - CGG Suïcidepreventiewerker

Hoe vaak komt suïcidaliteit voor bij mensen met een mentale beperking? Welke factoren spelen hierin een rol en hoe ga je dan te werk? Deze workshop tracht een antwoord te geven op deze vragen zowel vanuit een theoretisch kader als concrete praktijkervaringen met deze doelgroep.

KEUZERONDE 1 9U30-11U

Wanneer je als hulpverlener een cliënt verliest aan zelfdoding (Lezing)

Lore Vonck - Coördinator Werkgroep Verder na Zelfdoding

Samen bekijken we de persoonlijke en professionele impact, de gevolgen en noden wanneer je als hulpverlener zelf nabestaande na zelfdoding wordt. We bekijken verder enkele concrete hulptools en tips en tricks om het gesprek met de familie aan te gaan.

'Wat kan helpen?', 'Wat moet ik doen?', 'Waar hou ik rekening mee?', 'Wat verandert er allemaal?' zijn enkele vragen waarop we een antwoord zullen geven.

t Zitemzo... met het beroepsgeheim

Nele Desmet - Juriste tZitemzo vzw

Tijdens deze vorming gaan we dieper in op het juridisch kader van het beroepsgeheim. Welke informatie wordt beschermd door het beroepsgeheim? En onder welke voorwaarden kan het beroepsgeheim toch doorbroken worden? Hierbij staan we o.a. stil bij de noodtoestand en het gedeeld beroepsgeheim als uitzonderingen op het beroepsgeheim.

“Omgaan met chronische suïcidaliteit bij mensen met een (borderline) persoonlijkheidsproblematiek en/of hechtingsproblematiek”

Marijke Vandervoort & Delphine Dumortier- cliëntgericht psychotherapeuten, CGG Suïcidepreventiewerking

Omgaan met suïcidaliteit is zowel voor de cliënt als voor de hulpverlener vaak een uitdaging. Wanneer de cliënt met een hechtingsproblematiek kampt, wordt de begeleiding vaak nog uitdagender. We stellen dan ook vast dat suïcidaliteit bij deze mensen vaak steeds sluimerend aanwezig is en door - in onze ogen - alledaagse zaken snel kan getriggerd worden. Hulpverleners én hun cliënten kunnen ongewild in complexe dynamieken terecht komen die de begeleiding bemoeilijken. Gedragingen van cliënten kunnen als “manipulatief” worden ervaren, waardoor de hulpverleners uitgedaagd worden in hun empathie. Chronische suïcidaliteit vraagt een andere houding van de hulpverlener dan acute suïcidaliteit, waar actie aan de orde is. Geduldig, mentaliserend en reflectief aanwezig blijven, zijn sleutelwoorden.

Deze workshop heeft als doel inzicht te bieden in de achtergrond van deze cliënten. Inzicht hierin helpt immers om empathisch te blijven en de suïcidaliteit te blijven verdragen. We onderzoeken onze tegenoverdracht en bekijken gepaste interventies/reacties.

KEUZERONDE 2 11U30-13U

“Omgaan met chronische suïcidaliteit bij mensen met een (borderline) persoonlijkheidsproblematiek en/of hechtingsproblematiek”

Marijke Vandervoort & Delphine Dumortier- cliëntgericht psychotherapeuten, CGG Suïcidepreventiewerking

Omgaan met suïcidaliteit is zowel voor de cliënt als voor de hulpverlener vaak een uitdaging. Wanneer de cliënt met een hechtingsproblematiek kampt, wordt de begeleiding vaak nog uitdagender. We stellen dan ook vast dat suïcidaliteit bij deze mensen vaak steeds sluimerend aanwezig is en door - in onze ogen - alledaagse zaken snel kan getriggerd worden. Hulpverleners én hun cliënten kunnen ongewild in complexe dynamieken terecht komen die de begeleiding bemoeilijken. Gedragingen van cliënten kunnen als “manipulatief” worden ervaren, waardoor de hulpverleners uitgedaagd worden in hun empathie. Chronische suïcidaliteit vraagt een andere houding van de hulpverlener dan acute suïcidaliteit, waar actie aan de orde is. Geduldig, mentaliserend en reflectief aanwezig blijven, zijn sleutelwoorden.

Deze workshop heeft als doel inzicht te bieden in de achtergrond van deze cliënten. Inzicht hierin helpt immers om empathisch te blijven en de suïcidaliteit te blijven verdragen. We onderzoeken onze tegenoverdracht en bekijken gepaste interventies/reacties.

Online en telefonische crisishulpverlening bij suïcidale personen

Liese Moors - Stafmedewerker Vormingsdienst - Centrum ter preventie van Zelfdoding

Ook vanop afstand kan jij mee het verschil maken voor iemand die het moeilijk heeft. Maak jij je zorgen om een cliënt, vrees je dat hij of zij aan zelfdoding denkt? Wil je graag meer weten over hoe je aan suïcidepreventie kan doen via de telefoon, beeldbellen, mail of chat?

Gedurende deze workshop krijg je praktische handvatten om iemand met suïcidale gedachten op afstand te kunnen ondersteunen. Speciale aandacht gaat daarbij naar concrete voorbeelden en gesprekstechnieken.

Risicoformulering en interventies

Liefke De Witte & Nele De Laender - CGG Suïcidepreventiewerking

In de multidisciplinaire richtlijn voor de detectie en behandeling van suïcidaal gedrag wordt een specifieke manier van risicoformulering beschreven. Tijdens deze interactieve workshop gaan we samen aan de slag om ons deze manier van risicoformulering eigen te maken. De workshop beoogt de nodige handvatten mee te geven. Op basis van de risicoformulering leren we hier op maat interventies te koppelen die opgenomen kunnen worden in het individueel behandelplan.

KEUZERONDE 2 11U30-13U

Welbevinden bij jongeren onderzocht (Lezing)

*Jo Tambuyzer - onderzoekspsycholoog, CGG
suïcidepreventiewerking*

Er wordt vaak gesproken over het welzijn van jongeren vandaag de dag. Vooral vanuit een bezorgdheid. Maar wat zegt wetenschappelijk onderzoek ons? In deze lezing wordt stilgestaan bij enkele onderzoeksbevindingen in Vlaanderen over welzijn, geluk, welbevinden of geestelijke gezondheid bij jongeren. En is er een evolutie t.o.v. vroeger? Zo ja, welke kant gaat het op? Op zoek naar antwoorden in een eigenzinnige lezing.

Interactieve casusbespreking m.b.t. het beroepsgeheim (vervolgworkshop op t Zitemzo... met het beroepsgeheim)

Nele Desmet - Juriste tZitemzo vzw

Deze sessie is slechts toegankelijk voor deelnemers die eerst de sessie rond het juridisch kader m.b.t. het beroepsgeheim volgden. Tijdens deze vervolgsessie passen we het theoretisch kader toe op enkele concrete casussen uit de praktijk. Deelnemers krijgen tijdens deze sessie bovendien de kans om al hun resterende vragen m.b.t. het beroepsgeheim voor te leggen.

"Mijn mama wilt er niet meer zijn"

Ellen Gibney, referentiepersoon KOAP - Ligant/ Preventiewerker Zorggroep Zin & Vicky Terteka, CARE-team Ligant / Preventiewerker Zorggroep Zin

Kinderen van ouders die een suïcidepoging deden verdienen extra aandacht. Welke? Hoe benader je hen? Waarover spreek je beter niet? Tijdens deze workshop maken we samen de oefening.

KEUZERONDE 3 14U-15U30

Taboes doorbreken: Cultuur en taal als sleutels tot het hart

Michelle Warriner - Referentiepersoon Vluchtelingen Programma Crosslink LIGANT

Spreek over moeilijke gevoelens zijn in bepaalde culturen taboe.

Tijdens deze workshop staan we stil bij onze eigen terughoudendheid en bij die van de cliënt om over zelfdoding en automutilatie te spreken. Samen zoeken we naar handvaten om dit thema op een cultuursensitieve wijze aan te kaarten, en er samen met de cliënt mee aan de slag te gaan

Online tools en apps (lezing)

Bart Witvrouwen - VLESP & Sara Van Rossem - CGG Suicidepreventiewerking

De laatste jaren zijn er in Vlaanderen heel wat tools ontwikkeld die suïcidale personen kunnen helpen om met hun zelfmoordgedachten om te gaan en om beter voorbereid te zijn op een suïcidale crisis.

Welke online tools zijn er beschikbaar om in te zetten bij suïcidale personen?

Welke mogelijkheden biedt zo'n online applicatie?

Hoe introduceer ik zo'n tool bij mijn cliënt?

Hoe zorg ik ervoor dat online tools zinvol en helpend kunnen zijn en blijven voor mijn cliënt?

Doodswens en suïcidaliteit op oudere leeftijd

Anke Bonnewyn Klinisch Psycholoog - Psychotherapeut, Doctor in de Biomedische Wetenschappen

Veranderingen en verlieservaringen horen bij het leven, maar op oudere leeftijd volgen deze elkaar soms snel op. Ondanks die ervaringen van verlies, leven de meeste ouderen graag en zijn ze tevreden met het leven dat ze leiden. Het besef van de eindigheid van het leven en het naderbij komen van de dood kan, al dan niet onbewust, helpen om meer tevreden naar het leven te kijken.

Echter, oudere leeftijd en bijkomende veranderingen kunnen mensen soms ook heel kwetsbaar maken, waarbij een intens lijden de kwaliteit van het leven sterk doet afnemen en waardoor een doodswens kan ontstaan. De eindigheid van het leven kan dan de aanwezigheid van een doodswens en suïcidaliteit beïnvloeden en versterken.

Deze workshop gaat over de betekenis en de context van doodswens en van suïcidaliteit op oudere leeftijd. We staan stil bij de verschillende uitingen van suïcidaliteit. Verder lichten we basisprincipes toe in het omgaan met suïcidaliteit bij ouderen.

KEUZERONDE 3 14U-15U30

Crisiskaarten en signaleringsplannen: op weg naar preventie, veiligheid en verandering bij suïcidale crisis

dr. Joeri Vandewalle - Stafmedewerker Zorg - Psychiatrisch Centrum Sint-Amandus te Beernem. Doctor in de Gezondheidswetenschappen & Inge Maes - ervaringswerker in Kliniek Sint-Jozef Pittem

De crisiskaart en het signaleringsplan behoren tot de meest werkzame methodieken voor de preventie van suïcide en het versterken van patiënten in het omgaan met suïcidale ideaties. Deze methodieken krijgen hernieuwde aandacht in het licht van aanbevelingen rond zorgcontinuïteit en netwerkvorming. In deze workshop worden tips & tricks gegeven over hoe hulpverleners een crisiskaart en een signaleringsplan kunnen opmaken samen met patiënten die suïcidale ideaties (hebben) ervaren. Ook wordt ingegaan op de meerwaarde van crisiskaarten en signaleringsplannen met een nadruk op 3 V's: Vroegsignalering, Veiligheid en Verandering. Doorheen de workshop worden kritische reflecties gemaakt, onder meer over hulpverleners die de inhoud van crisiskaarten en signaleringsplannen sturen, louter om risico's te beheersen en suïcide te voorkomen.

Loslaten: Anders leren omgaan met piekeren

Annick Dobbelaere - relatie-gezinstherapeut, CGG suïcidepreventiewerking & Jolien Mertens - gedragstherapeut, CGG suïcidepreventiewerking

In deze workshop lichten we de groepstraining toe gebaseerd op het boek Loslaten, we staan stil bij de wisselwerking tussen gedachten, gevoelens en gedrag rond piekeren en gaan aan de slag met technieken uit die training.

Via deze groepstraining kunnen de piekergedachten aangepakt worden, wat preventief is naar suïcidale personen toe.

Hoopvol in contact met de wanhoop

Charlotte Aertsen & Marieke Coorevits - CGG Suïcidepreventiewerking

Wanhoop en hoop zijn twee thema's waarmee we vaak in aanraking komen tijdens het werken met suïcidale personen. In de workshop zoomen we in op deze begrippen en nemen we de tijd om deze thema's te verkennen en hierrond samen uit te wisselen, met als doel om geïnspireerd terug aan de slag te gaan.